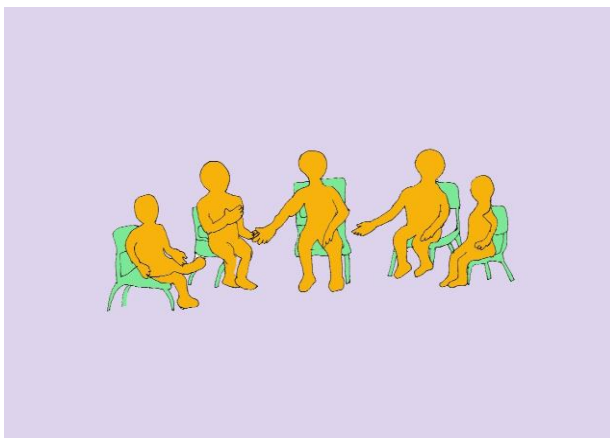

ကလေးအခွင့်အရေး Children Rights

ကလေးအခွင့်အရေးပေါ်ပေါက်လာသည့် သမိုင်းကြောင်း

ပထမနှင့် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း စစ်ဒဏ်ကြောင့် ကလေးများသေဆုံးခဲ့ရမှုကို ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အပြီးတွင် သတိမူစဉ်းစားလေ့လာခဲ့ကြရာမှ အစပြုခဲ့သည်။ ပထမ စစ်ချင်း ဥရောပတိုက်ဆိုင်ရာ ကလေးများအပေါ် ဆက်ဆံရမည့် စံချိန်စံနှုန်းကြေငြာချက်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းကြေငြာစာတမ်းမှာ ဥရောပတိုက်တတိုက်တည်းအတွက်သာ အကျိုးသင်ပြီး ကျန်ဒေသများနှင့် မသက်ဆိုင်ခဲ့ပါ။ လူ့အခွင့်အရေးကြေငြာစာတမ်းပေါ်လာပြီး လူသားအားလုံး လူ့အခွင့် အရေးခံစား ရန်လိုအပ်ကြောင်း သဘောတူလက်ခံခဲ့ကြပြီးနောက် ကလေးများအတွက်လည်း ဆောင်ရွက်ပေးရန် ရာစုနှစ်နှင့်ချီ၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး စံချိန်စံညွှန်းသတ်မှတ်ရန် ကြိုးစားလာခဲ့ကြသည်။ စည်းနှောင်အားရှိသော စာချုပ်တစ်ခုပေါ်ပေါက်လာစေရန် ကြိုးစားလာခဲ့ကြသည်။ 1978 ခုနှစ်တွင် ပိုလန်နိုင်ငံသည် ကလေးများနေအထိမ်းအမှတ်သက်သက်ဖြင့် ပြင်ဆင်ရန် ကုလသမဂ္ဂမှ တာဝန်ပေး ခြင်းခံရပြီးနောက် ကလေးအခွင့်အရေးမူကြမ်းကို ရေးဆွဲရန်တာဝန်ကျခဲ့သည်။ (သို့သော် အချို့သောနိုင်ငံများမှ ကလေးများနှင့်ဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများမှာ ပြဌာန်းပြီးသော စာချုပ်များတွင် ပါဝင်နေပြီးဖြစ်၍ သီးသန့်မလိုအပ်ကြောင်းကို ထောက်ပြခဲ့သည်။ နိုင်ငံသားနှင့်နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်၏ အပိုဒ်-၁၀ တွင် စီးပွားရေးအမြတ်ထုတ်မှုနှင့် အလုပ်လုပ်ခွင့်ပြုသည့် အနိမ့်ဆုံး အသက်ကို သတ်မှတ်ပေးရမည်ဟု ပါရှိပြီး စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ စာချုပ်၏ အပိုဒ်-၁၃ တွင်လည်း အနိမ့်ဆုံးလက်ထက်ခွင့်ရှိသော အသက်၊ အပိုဒ် ၂၄ တွင် အကာကွယ်ပေးမှု၊ ခွဲခြားမှုမရှိစေမှု၊ နိုင်ငံသားဖြစ်ပိုင်ခွင့်တို့ပါရှိသည်။ ထို့အတူ ILO အပိုဒ် - ၁၃၄ နှင့် အပိုဒ် - ၁၈၂ တို့တွင်လည်း ကလေးများနှင့် ပတ်သတ်ပါရှိနေပြီးဖြစ်ကြောင်း ထောက်ပြသွားခဲ့သည်။) သို့သော် နိုင်ငံတော်တော်များများက လိုအပ်သည်ဟု ဝိုင်းဝန်းထောက်ခံခဲ့သည်။ 1988 ခုနှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂ အလုပ်အဖွဲ့ကို တာဝန်ပေးပြီး WHO, ILO, UNICEF နှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်လာရာမှ စိတ်ဝင်စားမှုများ အားကောင်းလာကာ အပြီးသတ်ရေး ဆွဲနိုင်ခဲ့သည်။

စာချုပ်တွင်ပါဝင်သော ကလေးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အခြေခံသဘောတရားများ

- ကလေးများအား မည်သည့်ခွဲခြားချက်မှမရှိဘဲ အသက် (၁၈) နှစ်အောက် ကလေးများအားလုံး အခွင့်အရေးခံစားနိုင်စေရန်၊
- ကလေးအခွင့်အရေးများကို ခွင့်ပြုရာတွင် ကလေးများ၏ အကောင်းဆုံးအကျိုးကို အဓိကအခြေခံအဖြစ် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်၊
- အစိုးရများက ကလေးအခွင့်အရေးများအတွက် အထူးလုပ်ဆောင်ပေးချက်များ လုပ်ဆောင်ပေးရန်၊
- ကလေးများ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအလိုက် မိဘများက ပဲ့ပြင်လမ်းညွှန်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန်၊
- ကလေးများ၏ အတွေးအမြင်၊ အယူအဆများကို လေးစားရန်တို့ဖြစ်သည်။

ကလေးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သိသင့်သိထိုက်သည့်အချက်အလက်များ

- တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ နိုင်ငံတိုင်းသည် ကလေးအခွင့်အရေး နှင့် ပတ်သက်ပြီး စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ပါသည်။ သို့သော်လည်း အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့် ဆိုမာလီယား နိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံသာ မချုပ်ဆိုခဲ့ပါ။
- နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး နှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဆိုင်ရာ စသည့်အရာများအားလုံးပြည့်ပြည့်စုံစုံ သဘောတူညီပြီး ပထမဦးဆုံး ချုပ်ဆိုထားသော စာချုပ်ဖြစ်ပါသည်။
- စာချုပ် ချုပ်ဆိုထားသော နိုင်ငံများအားလုံးသည် ကလေးများအတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း နှင့် ကလေးအခွင့်အရေးကို တိုးမြှင့်ပေးရန် ဥပဒေအလိုက်မဖြစ်မနေ လိုက်နာဆောင်ရွက် ရပါမည်။
- ကလေးတိုင်း မွေးဖွားလာကတည်းကစပြီး ကိုယ်ပိုင်အခွင့်အရေး ပါရှိသည်။
- ကလေးများကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ခြင်း နှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း
- ထိုင်းနိုင်ငံသည် ကလေးအခွင့်အရေး သဘောတူညီ စာချုပ်ကို 27 Mar 1992ခုနှစ်တွင် ချုပ်ဆိုခဲ့ ပါသည်။
- မြန်မာနိုင်ငံသည် ကလေးအခွင့်အရေး သဘောတူညီ စာချုပ်ကို 15 Jul 1991 ခုနှစ်တွင် ချုပ်ဆိုခဲ့ ပါသည်။

ကလေးဆိုသည်မှာ -

- အသက် (၁၈) နှစ် အောက်ငယ်သော သူများကို ကလေးဟု သတ်မှတ်ပါသည်။
- အိမ်ထောက်ကျပြီးသော သူများအား ကလေးအဖြစ်သတ်မှတ်ပါ။

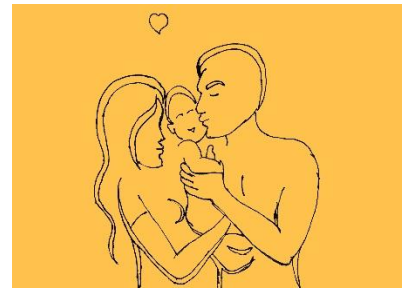
ကလေးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်တွင် စုစုပေါင်း (၅၄) ချက်ပါရှိသည်။

- အချက် ၁ မှ ၄၀ သည် ကလေးများအတွက် အခြေခံလိုအပ်သော ကလေးအခွင့်အရေးများကို အချက်ကြီး (၄) ချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းပါဝင်သည်။

အခြေခံ ကလေးအခွင့်အရေး အချက်ကြီး (၄) ချက်

- အသက်ရှင်ရပ်တည်ခွင့်
- ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခွင့်
- ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခွင့်
- ပူးပေါင်းပါဝင်ခွင့်

ကျန်ရှိသော (၁၄) ချက်မှာ မိဘနှင့်လူ့အသိုင်းအဝိုင်း၊ အစိုးရ၏တာဝန်ဖြစ်သည့် လုပ်ဆောင်မှု နှင့် ပတ်သက်သောအရာများပင်ဖြစ်သည်။

Convention On the Rights of the Child (CRC)

ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ

ကလေးအသက်အပိုင်းအခြား

အပိုဒ် ၁။ အသက် ၁၈ နှစ်အောက် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ကလေးများ ဖြစ်ကြသည်။ ခွဲခြားမှုမရှိခြင်း

အပိုဒ် ၂။ အခွင့်အရေးအားလုံးကို ကလေးတိုင်းခြွင်းချက်မရှိ ခံစားခွင့်ရှိပါသည်။ ကလေးများအတွက် အကောင်းဆုံး အကျိုး ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အပိုဒ် ၃။ ကလေးများနှင့်ဆိုင်သော အဖွဲ့အစည်းအားလုံးသည် ကလေးတစ်ဦးချင်းစီအတွက် အကောင်းဆုံး အကျိုးကို မျှော်ကိုးဆောင်ရွက်ရမည်။

အခွင့်အရေးများ ခံစားနိုင်ရေးကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း

အပိုဒ် ၄။ နိုင်ငံတော်အစိုးရများအနေဖြင့် ကလေးများအခွင့်အရေးခံစားခွင့်ရရှိစေရန် အကောင်အထည်ဖော်ရာ တွင် သင့်လျော်သည့် ဥပဒေရေးရာကိစ္စများ၊ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် အခြားဆောင်ရွက်ဖွယ်ကိစ္စများကို ပြုလုပ်ရပါမည်။

မိဘများ၏ လမ်းညွှန်သွန်သင်ပြသမှု

အပိုဒ် ၅။ မိသားစုများက ၎င်းတို့၏သားသမီးများကို လမ်းညွှန်သွန်သင်ပြသခြင်းအား နိုင်ငံတော်အစိုးရက လက်ခံရပါမည်။

အသက်ရှင်ရပ်တည်ခြင်း နှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု

အပိုဒ် ၆။ ကလေးတိုင်းအသက်ရှင်ရပ်တည်နေနိုင်ရပါမည်။ ကလေးများအသက်ရှင်ရပ်တည်နေနိုင်ပြီး ကျန်းမာဖွံ့ဖြိုးမှုရှိစေရန် နိုင်ငံအစိုးရများ၊ မိဘများနှင့် အုပ်ထိန်းသူများက စီမံဆောင်ရွက်ပေးရပါမည်။

အမည်ကင်ပွန်းတပ်ခြင်း နှင့် နိုင်ငံသားဖြစ်ခြင်း

အပိုဒ် ၇။ ကလေးတိုင်း တရားဝင် မှတ်ပုံတင်အမည်နှင့် နိုင်ငံသားခံယူပိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။

မိသားစုအမျိုးအနွယ်ကို ထိမ်သိမ်းခြင်း

အပိုဒ် ၈။ ကလေးများ၏ တရားဝင်မှတ်ပုံတင်အမည်၊ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုခံယူခြင်းနှင့် မိဘဆွေမျိုးများကို နိုင်ငံအစိုးရများက အသိအမှတ်ပြုရပါမည်။

မိဘများနှင့်အတူနေထိုင်ခြင်း

အပိုဒ် ၉။ ကလေးများအကျိုးအတွက်မဟုတ်ခဲ့လျှင် ၎င်းတို့ကို မိဘများနှင့်ခွဲမထားရပါ။ အကယ်၍ ခွဲခွာနေရလျှင်လည်း မိဘနှစ်ပါးစလုံးနှင့် အဆက်အသွယ်မပြတ်စေရပါ။

မိသားစုပြန်လည်ပေါင်းစည်းခြင်း

အပိုဒ် ၁၀။ တစ်နိုင်ငံစီတွင် နေထိုင်ကြသော မိသားစုများအချင်းချင်း အဆက်အသွယ်မပြတ်စေရန် သို့မဟုတ် မိသားစုအတူနေနိုင်ရန် တစ်နိုင်ငံမှတစ်နိုင်ငံသို့ ကူးသွားလာခွင့်ပြုရပါမည်။

ကလေးများအား တရားမဝင်ရိုးထုတ်မှုကို ကာကွယ်ခြင်း

အပိုဒ် ၁၁။ ကလေးများကို ၎င်းတို့၏ နိုင်ငံတွင်းမှ တရားမဝင်ခိုးထုတ်ခြင်း ရပ်တန့်သွားအောင် နိုင်ငံအစိုးရများက စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုများရှိရပါမည်။

ကလေး၏ထင်မြင်ချက်

အပိုဒ် ၁၂။ ကလေးများအရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စရပ်များကို လူကြီးများဆုံးဖြတ်ချက် ချသည့်အခါ ကလေးများအနေဖြင့် မိမိတို့ဖြစ်သင့်သည်ဟု ယူဆသောထင်မြင်ချက်ကို ဝင်ရောက်ပြောဆိုပိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။ ထိုထင်မြင်ယူဆချက်ကို လက်ခံထည့်သွင်းစဉ်းစားရပါမည်။

လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်

အပိုဒ် ၁၃။ မိမိ သို့မဟုတ် အခြားသူများအား အကျိုးမမဲ့စေသည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ကလေးများ သိရှိခွင့်နှင့်ဝေမျှနိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။

အတွေးအခေါ်၊ ယုံကြည်ချက်နှင့် ဘာသာရေးလွတ်လပ်စွာကိုးကွယ်ခွင့်

အပိုဒ် ၁၄။ ကလေးများတွင် လွတ်လပ်စွာတွေးခေါ်ခွင့်၊ ယုံကြည်ခွင့်နှင့် ဘာသာရေး လွတ်လပ်ခွင့်ရှိပါသည်။ မိဘများအနေဖြင့် ထိုကိစ္စရပ်များတွင် မှန်ကန်သည့်လမ်းညွှန်မှု ပေးနိုင်ရပါမည်။

လွတ်လပ်စွာပေါင်းသင်းဖွဲ့စည်းခွင့်

အပိုဒ် ၁၅။ ကလေးများအချင်းချင်း လွတ်လပ်စွာတွေ့ဆုံခွင့်၊ အသင်းအဖွဲ့များတွင် ပါဝင်ခွင့် သို့မဟုတ် ဖွဲ့စည်းခွင့်ရှိပါသည်။

ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း

အပိုဒ် ၁၆။ ကလေးများတွင် ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်ရှိပါသည်။ ကလေးများ၏ နေထိုင်မှုဘဝပုံစံ၊ ၎င်းတို့၏ အမည်ဂုဏ်ပုဒ်၊ မိသားစုနှင့် နေအိမ်တို့အား ထိပါးနှောင့်ယှက်မှုများကို ဥပဒေအရ ကာကွယ်ပေးရပါမည်။

ဆီလျော်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိခြင်း

အပိုဒ် ၁၇။ လူထုဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းမှ ယုံကြည်စိတ်ချရသော သတင်းအချက်အလက်များကို ကလေးများ ရယူပိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။ ကလေးများ နားလည်လွယ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို တီဗွီ၊ ရေဒီယို နှင့် သတင်းစာများက ထုတ်ပြန်ပေးရမည်။ ကလေးများ အကျိုးမမဲ့စေသည့် အကြောင်းအရာများကို ထုတ်ပြန်ပေးခြင်း မရှိစေရပါ။

မိဘဝတ္တရား

အပိုဒ် ၁၈။ မိဘနှစ်ပါးစလုံး ၎င်းတို့ကလေးများကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ရမည့် ဝတ္တရားရှိပါသည်။
ကလေးတစ်ဦး ချင်းစီ၏ အကျိုးအတွက် အမြဲထည့်သွင်းစဉ်းစားရပါမည်။ နိုင်ငံတော်က ကလေးများ
ပြုစုပျိုးထောင်နိုင်ရေး အတွက် မိဘများကို ပံ့ပိုးမှုပေးပေးရပါမည်။

လွဲမှားစွာပြုမူခြင်း နှင့် လစ်လျူရှုခြင်းတို့မှ ကာကွယ်ပေးခြင်း

အပိုဒ် ၁၉။ ကလေးများ ကောင်းမွန်စွာ စောင့်ရှောက်မှုခံရစေရန် နိုင်ငံအစိုးရများက စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေး
ရပါမည်။ ကလေးများပေါ် အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ လွဲမှားစွာပြုမူခြင်းနှင့် လစ်လျူရှုခြင်းများကို မိဘများ သို့မဟုတ်
၎င်းတို့ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူ မည်သူမဆိုမပြုလုပ်ရန်လည်း တားဆီးကာကွယ်ပေးရပါမည်။

မိဘမဲ့ကလေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးခြင်း

အပိုဒ် ၂၀။ မိသားစုအရင်းအချာများက
ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုမပေးနိုင်သော ကလေးများ၊ ၎င်းတို့၏
ဘာသာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဘာသာစကားများကို
လေးစားမှုရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များက ကောင်းမွန်စွာ
ပြုစုစောင့်ရှောက်ရပါမည်။

မွေးစားခြင်း

အပိုဒ် ၂၁။ ကလေးများကို မွေးစားသည့်အခါ ၎င်းတို့အကျိုးကို
ပထမဆုံးထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ခိုးလုသူဒုက္ခသည်ကလေးများ

အပိုဒ် ၂၂။ ခိုးလုသူဒုက္ခသည်အဖြစ် နိုင်ငံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာသော ကလေးများသည် ထိုနိုင်ငံတွင်
ဖွားမြင်သော ကလေးများရရှိသည့် အခွင့်အရေးများကို တန်းတူခံစားခွင့်ရှိစေရပါမည်။

မသန်မစွမ်းကလေးများ

အပိုဒ် ၂၃။ မသန်မစွမ်းဖြစ်နေသော ကလေးများသည် အထူးပြုစုစောင့်ရှောက်မှုခံယူနိုင်ခွင့်နှင့် လိုအပ်သော
အထောက်အပံ့ ရရှိခွင့် ရှိရပါသည်။ သို့မှသာ လွတ်လပ်မှု အပြည့်အဝဖြင့်နေနိုင်သော ဘဝသို့ ရောက်ရှိမည်
ဖြစ်ပါသည်။

ကျန်းမာရေးနှင့်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု

အပိုဒ် ၂၄။ ကလေးများအနေဖြင့် အရည်အသွေးပြည့်ဝသည့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ခံယူခွင့်ရှိပြီး ရေကောင်းရေသန့်နှင့် အာဟာရရှိသော အစားအစာများ စားသောက်ခွင့်နှင့် သန့်ရှင်းသော ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်ခွင့်ရပါမည်။

နေရာချထားမှုကို ပုံမှန်သုံးသပ်ခြင်း

အပိုဒ် ၂၅။ မိဘပြုစောင့်ရှောက်မှုမဟုတ်ဘဲ ဒေသတာဝန်ခံများ၏ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မှု ခံနေရသော ကလေးများအား နေရာချထားမှုအခြေနေကို ပုံမှန်သုံးသပ်မှုရှိရပါမည်။

လူမှုဖူလုံရေး

အပိုဒ် ၂၆။ ကလေးများသည် လူမှုဖူလုံရေး အာမခံချက်အပါအဝင် လူမှုဖူလုံရေးစောင့်ရှောက်မှု ခံယူနိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။

လူနေမှုအဆင့်အတန်း

အပိုဒ် ၂၇။ ကလေးများသည် ၎င်းတို့၏ ရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်းလိုအပ်ချက်များကို ပြည့်ဝစေနိုင်သည့် လူနေမှု အဆင့် အတန်းမျိုးဖြင့် နေနိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။ ဤကဲ့သို့ နေနိုင်ရန် ဖန်တီးပေးနိုင်စွမ်းမရှိသည့်မိသားစုများကို နိုင်ငံတော်က အကူအညီပေးရမည်။

ပညာရေး

အပိုဒ် ၂၈။ ကလေးများတွင် အရည်အသွေးပြည့်မီသော ပညာသင်ယူခွင့်ရှိပါသည်။ ကျောင်းစည်းကမ်းသည် ကလေးများတွင်ရှိသော လူ့ဂုဏ်သိက္ခာကို လေးစားမှုရှိရပါမည်။ မူလတန်း ပညာရေးကိုအခမဲ့သင်ယူခွင့် ရှိစေရပါမည်။

ပညာရေးရည်မှန်းချက်

အပိုဒ် ၂၉။ ပညာရေးသည် ကလေးတစ်ဦးချင်းစီ၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနှင့် အစွမ်းအစများကို အပြည့်အဝပေါ် ထွက်လာစေရန် ပြုလုပ်ပေးနိုင်ပါသည်။ မိဘများကို ရိုသေလေးစားမှု ရှိစေရန်နှင့် မိမိနှင့်အခြားသူများကို ရိုသေလေးစားမှုရှိစေရန်၊ မိမိနှင့်အခြားသူများ၏ ယဉ်ကျေးမှုကို လေးစားမှုရှိစေရန် သင်ကြားပေးနိုင်ရပါမည်။

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများမှ ကလေးသူငယ်များ

အပိုဒ် ၃၀။ ကလေးများသည် မိမိတို့၏မိသားစု ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံနှင့် ဘာသာစကားကို တိုင်းပြည်တွင်းရှိ အများပြည်သူက သုံးစွဲသည်ဖြစ်စေ၊ မသုံးစွဲသည်ဖြစ်စေ၊ ကလေးများ အနေဖြင့်သင်ယူသုံးစွဲခွင့်ရှိပါသည်။

အပန်းဖြေ အနားယူခြင်းနှင့် ယဉ်ကျေးမှုလုပ်ငန်းများ

အပိုဒ် ၃၁။ ကလေးတိုင်း အပန်းဖြေခွင့်နှင့် ကစားခွင့်ရှိပြီး လုပ်ငန်းရပ်အမျိုးမျိုးတွင် ပါဝင်ခွင့်ရှိပါသည်။

ကလေးအလုပ်သမား

ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံသဘောတူစာချုပ်

အပိုဒ် ၃၂။ ကလေးများအတွက် အန္တရာယ်ဖြစ်စေမည့် သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးတို့ကို ထိခိုက်စေမည့် အလုပ်မျိုးမလုပ်ရစေရန် နိုင်ငံတော်ကတားဆီးကာကွယ်ပေးရပါမည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲခြင်း

အပိုဒ် ၃၃။ ကလေးများအား မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်မှ ကင်းဝေးအောင် နိုင်ငံတော်ကနည်းလမ်းအမျိုးမျိုးသုံးပြီး အကာကွယ်ပေးရပါမည်။

လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်း

အပိုဒ် ၃၄။ ကလေးများအား လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင် မတရားသဖြင့် အသုံးချမခံရစေရန် နိုင်ငံတော်က တားဆီးကာကွယ်ပေးရပါမည်။

ရောင်းချခြင်း၊ ကုန်ကူးခြင်းနှင့် ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ခြင်းမှ ကာကွယ်ခြင်း

အပိုဒ် ၃၅။ ကလေးများကို ရောင်းခြင်း၊ ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ခြင်းမျိုးမရှိစေရန် နိုင်ငံတော်ကဆောင်ရွက်ပေးရပါမည်။

ခေါင်းပုံဖြတ်မှုအမျိုးမျိုး

အပိုဒ် ၃၆။ ကလေးများအား ၎င်းတို့၏ဖွံ့ဖြိုးမှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသော မည်သည့်လုပ်ငန်းမျိုးမှမဆို တားဆီးကာကွယ်ပေးရပါမည်။

ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်ခြင်းနှင့်လွတ်လပ်ခွင့် ပိတ်ပင်ခံရခြင်း

အပိုဒ် ၃၇။ ဥပဒေနှင့်ညီစွန်းနေသော ကလေးအားလူမဆန်စွာ ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်ခြင်း မပြုလုပ်ရပါ။ လူကြီးများနှင့် အတူရောနှော၍ အကျဉ်းချထားခြင်း မရှိစေရပါ။ မိဘများနှင့် အဆက်အသွယ်မပြတ်စေရပါ။

လက်နက်စွဲကိုင်အပြင်းပွားမှု

အပိုဒ် ၃၈။ ကလေးများအား စစ်တပ်အတွင်းဝင်ရောက်ခြင်းကို နိုင်ငံအစိုးရများက ခွင့်မပြုရပါ။ စစ်ဖြစ်ပွားရာ ဒေသများမှ ကလေးများကို အထူးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးရပါမည်။

ပြန်လည်ပြုစုပျိုးထောင်ခြင်း

အပိုဒ် ၃၉။ လစ်လျူရှုခံရသည့်ကလေးများ သို့မဟုတ် လွဲမှားစွာ ပြုမှုခြင်းခံရသည့် ကလေးများကို ပုံမှန်စိတ်ဓာတ်ပြန်လည်ရရှိစေရန် အထူးကူညီစောင့်ရှောက်မှုပေးရပါမည်။

ကလေးသူငယ်တရားစီရင်ခြင်း

အပိုဒ် ၄၀။ ဥပဒေချိုးဖောက်သည်ဟု စွပ်စွဲခံရသောကလေးများသည် ဥပဒေကြောင်းအရ အကူညီရယူပိုင်ခွင့်ရှိ ရပါမည်။ အလွန်ဆိုးရွားသော ပြစ်မှုကျူးလွန်မှသာ အကျဉ်းချထားခြင်းမျိုးရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။

